

JILL SMOKLEROVÁ BYŤ MATKOU (nie) JE PRIRODZENÉ

Od autorky bestselleru **SPOVEĎ ŠIALENEJ MATKY**

a ďalšie nebezpečné klamstvá

JILL SMOKLEROVÁ

NOXI

**BYŤ MATKOU
(NIE) JE PRIRODZENÉ**

a ďalšie nebezpečné klamstvá

a ďalšie nebezpečné klamstvá

JILL SMOKLEROVÁ

NOXI

Jill Smokler
MOTHERHOOD COMES NATURALLY
(and other vicious lies)

© 2013 by Jill Smokler.

Illustrations by Amy Saidens

Translation © 2014 JUDr. Linda Waclavová, PhD.

Slovak edition © 2014, 2014 (elektronická verzia) by NOXI s.r.o.

Z anglického originálu Motherhood comes naturallly
(and other vicious naturallly)

Preložila © 2014 JUDr. Linda Waclavová, PhD.

Redigovala Kristína Piatková.

Vydalo vydavateľstvo NOXI, s.r.o., v Bratislave v roku 2014
ako svoju 77. publikáciu v elektronickej podobe.
Sadzbu a zalomenie do strán PRO 2, a.s., Bratislava.

ISBN 978-80-8111-219-5

*Pre moje úžasné deti,
ktoré mi dali hlas
a pre môjho manžela,
ktorý zo mňa robí lepšieho človeka.*

OBSAH

<i>Materstvo je...</i>	9
<i>Úvod</i>	11
<i>Klamstvo #1</i>	Materstvo je prirodzené 13
<i>Klamstvo #2</i>	K pôvodnej postave sa vrátite šmahom ruky 19
<i>Klamstvo #3</i>	Matky neznesú pohľad na to, ako ich deti trpia 25
<i>Klamstvo #4</i>	Pri výchove dieťaťa musí spolupracovať celá rodina 31
<i>Klamstvo #5</i>	Deti nás udržujú mladé 37
<i>Klamstvo #6</i>	Rodičom by ani nenapadlo ublížiť svojim deťom 43
<i>Klamstvo #7</i>	Rodičovstvo utužuje manželstvo 47
<i>Klamstvo #8</i>	Vy ste dospelák 55
<i>Klamstvo #9</i>	Vyspíte sa, keď vyrastú 61
<i>Klamstvo #10</i>	Matky milujú variť pre svoje deti 67
<i>Klamstvo #11</i>	Samy sebe ste najväčším kritikom 73

OBSAH

<i>Klamstvo #12</i>	Prejsť z dvoch detí na tri je hračka	79
<i>Klamstvo #13</i>	Rodič to má pod kontrolou	85
<i>Klamstvo #14</i>	Deň matiek je iba o vás	91
<i>Klamstvo #15</i>	Bude to lepšie	99
<i>Klamstvo #16</i>	Ak budú mať vaše deti domáceho miláčika, budú zodpovednejšie	105
<i>Klamstvo #17</i>	Dom bez detí je prázdny dom	111
<i>Klamstvo #18</i>	Budete sa tešiť z nezávislosti svojich detí . .	117
<i>Klamstvo #19</i>	Byť doma s deťmi je tá najzmysluplnejšia práca	125
<i>Klamstvo #20</i>	Je to iba fáza	135
<i>Klamstvo #21</i>	Podľahnete sentimentálnosti	141
<i>Klamstvo #22</i>	Matky sa delia s radosťou	145
<i>Klamstvo #23</i>	Rodičia majú odpoveď na všetko	151
<i>Záver</i>		155
<i>Spovede šialených matiek</i>		161
<i>Podakovanie</i>		179

MATERSTVO JE...

Materstvo je, keď uprostred noci počujete volanie a žiadosť o pohár vody alebo ventilátor alebo nočnú lampu alebo prikrývku alebo macíka alebo bozk alebo náplasť.

Materstvo je príprava obeda, ďalšieho obeda a ďalšieho obeda a ďalšieho obeda, len aby ste potom zistili, že tá zdravá časť obeda zostala za vašou autosedačkou.

Materstvo je spôsob, ako minúť všetky vaše peniaze.

Materstvo je stav, v ktorom si ani neviete predstaviť, ako vyzerá neprerušný spánok počas celej noci.

Materstvo je utieranie hovien. A to väčšieho množstva ako ste si kedy predstavovali, že vôbec uvidíte.

Materstvo je ako auto, také ulepené, že sa ho hanbíte ukázať aj svojmu vlastnému manželovi.

Materstvo je, keď počujete slovo prečo minimálne stokrát denne a väčšinou nemáte odpoveď.

Materstvo je, keď sa chytíte čela vášho dieťaťa a takmer presne dokážete určiť jeho teplotu.

Materstvo je, keď konečne oceníte svoju mamu.

Materstvo je snívanie o tom, že sa vám podarí dotknúť dna koša na bielizeň, a to aj napriek tomu, že viete, že sa vám to nikdy nepodarí a aj keby sa vám to podarilo, tri sekundy na to sa niekto pokaká alebo pociká.

Materstvo je, keď spievate všetky slová z obľúbených pesničiek vašich detí, a to aj napriek tomu, že vám neskutočne lezú na nervy.

Materstvo je, keď pokoj na duši cítite len vtedy, ak sú všetky vaše deti s vami doma a máte ich pod vlastnou strechou.

Materstvo je, keď sa stále cítite tak trochu chorá, ale nikdy nemáte možnosť si tú bezradnosť poriadne užiť.

Materstvo je, keď sa nikdy nespρχujete a necikáte osamote.

Materstvo je, keď rukáv používate na utretie sopl'ov a sliny na utretie špinavých tvárí.

Materstvo je, keď ani nechcete povedať „hovorila som ti to“, a to aj napriek tomu, že ste im to hovorili nespočetne veľakrát.

Materstvo je, keď sa práve chcete schúliť od vyčerpania a depresie do kľbka a jedno z vašich detí si náhle prdne alebo grgne alebo urobí niečo spontánne a smiešne a vy zabudnete, aké vyčerpané v skutočnosti ste.

Materstvo je, keď sa zastavíte a pozriete na svoju posteľ, na ktorej sú naskladané všetky vaše deti, bez dychu a s rumencom v lícach a v tom si uvedomíte, že jediné na čom skutočne záleží je, že sú práve tu pred vami. Sú vaše a sú hodné akejkol'vek obety či prebdenej noci.

A potom, presne o dve sekundy, príde ten moment, kedy jedno z nich náhodou kopne druhé do ramena, a to zase na odvetu pohryzie to prvé útočné teľa a vy si už po stýkrát v ten deň budete priať, aby ste mohli na diaľkovom ovládači stlačiť tlačidlo prehrať späť a užiť si v pokoji a radošti vaše perfektné a pokojné deti dlhšie ako len ten krátky moment.

Pretočiť a prehrať. Miliónkrát.

To je materstvo.

ÚVOD

Čo ste sa o materstve dozvedeli predtým, ako ste mali deti? Že si ani neviete predstaviť, ako budete ľúbiť svoje deti? Že vám srdce bude krváčať, keď sa zrania? Že pre nich urobíte čokoľvek? Všetko to je pravda, bezvýhradne.

Ale existuje ešte zopár ďalších vecí, ktoré by vám tiež mali povedať: že rodičovstvo posilňuje manželstvo. Že sa to zlepší, keď prejdú tie prvé mesiace s novonarodeným dieťaťom. Že byť doma s malými deťmi je naplňajúce. Sú tieto informácie bezvýhradne pravdivé? Nie. Aspoň nie pre mňa. Na stránkach tejto knihy nájdete všetko, o čom som si myslela, že je pravdivé v súvislosti s rodičovstvom... Predtým, než som sa rodičom skutočne stala.

Niektoré z kolekcie nasledujúcich klamstiev sa vás budú bezprostredne týkať, pokým pri iných budete spochybňovať moje morálne hodnoty. To je úplne v poriadku, pretože šialená matka bola vždy o poodhaľovaní opony nad materstvom a o pomoci ženám nájsť komfort – a pobavenie – v skúsenostiach iných matiek.

Čo niektoré z nás považujú za bremeno, iné považujú za požehnanie. Čo niektoré z nás urobia s úsmevom na tvári, iné by radšej podstúpili lobotómiu. Dobrovoľná pomoc v škôlke; ísť s deťmi na Halloween a hodiny chodiť od dverí

k dverám; čítať rozprávku za rozprávkou na dobrú noc v čase, kedy by sme samy už dávno mali spať. Niektoré z nás milujú tieto drobné momenty a niektoré si prajú, aby ich mohli vymeniť a užívať si len tie, ktoré majú najradšej. Patrí to medzi krásy materstva a presne ako každá z nás má odlišnú DNA, máme aj rozdielne zážitky.

Nikdy nebudem tvrdiť, že som expert na rodičovstvo, práve naopak. Toto nie je návod na rodičovstvo, prípadne príručka. Na túto knihu by ste mali nahliadať ako na zdroj informácií, prípadne ako na miesto, na ktoré sa môžete obrátiť, keď máte pocit, že ste jediná matka na zemi, ktorá nezvláda veci s dokonalou gráciou a bez problémov. Toto je spôsob, ako sa zabaviť na neľahkých častiach materstva. Pretože napriek tomu, že materstvo je krásne, je to najťažšie zamestnanie na svete a každá žena by sa z toho zbláznila, ak by sa nemohla zasmiať sama na sebe.

Som presvedčená, že toto je pravda.

Klamstvo # 1

MATERSTVO JE PRIRODZENÉ

Som konateľkou v spoločnosti Fortune 500. Plynule ovládam tri svetové jazyky. Dohodla som multimiliónové obchody bez toho, aby som sa čo i len zapotila. V momente, keď si predstavím, že mám uložiť moje tri deti do postele, mám chuť vracať.

Spoveď šialenej matky # 208830

Kde bolo, tam bolo, náhle a bez očakávania som zistila, že som tehotná. Bola som zdesená. Keďže nie som dosť zodpovedná na to, aby som mala chránený sex, zrejme nie som dosť zodpovedná na to, aby som na tento svet priviedla dieťa. Po niekoľkých dňoch, počas ktorých som cikala na všetky možné paličky, ktoré predávali v lekárni, som sa ocitla u gynekológa, aby mi to potvrdil. Popritom ako som predýchavala svoj stav, ležiac v ordinácii na stole a spomínala som na noc, kedy som vypila priveľa margarít, ma upokojovala milá sestrička. Bola to milá staršia pani vo vyblednutom plášti s potlačou postavičky z detskej rozprávky Dora the Explorer, ktorá

mala za sebou roky skúseností a múdrosť v malíčku. „Miláčik“, dôverne ma oslovila a s upokojujúcim hlasom herca Jamesa Earla Joneseyho, mi oznámila: „Materstvo je tá najprirodzenejšia vec na svete, budete to milovať.“

Toto bolo prvýkrát, čo som počúvla dospelú ženu oblečenú v plášti s potlačou postavičky z rozprávky a aj posledný. Nemýlila sa vo všetkom. Tá druhá časť jej múdrosti sa ukázala ako pravdivá. Skoro desať rokov prešlo od toho dňa a ja milujem byť matkou viac, ako som milovala čokoľvek iné v mojom doterajšom živote. Mám tri krásne, úspešné a úžasné deti, pre ktoré by som bez rozmýšľania položila svoj život. Je to určite tá najlepšia vec, ktorá sa mi mohla prihodiť. Ale prirodzene? Nie, obávam sa, že nie. Materstvo nie vždy prichádza prirodzene.

Veci, ktoré sú pre mňa prirodzené: jedlo, spánok, pohodlie, súkromie. Vlastne všetky veci, ktoré mi tehotenstvo a deti násilím ukradli.

Začnime tehotenstvom – to nie je niečo, čo by som nazvala prirodzeným. Strávila som skoro celých deväť mesiacov vracaním. Prvýkrát v mojom živote som nemohla jesť to, čo som skutočne chcela jesť a bola som rukojemníkom toho malého stvorenia, ktoré určovalo moje stravovacie návyky. Jedla som tuniaka, poukladaného na bielom chlebe so zemiakovými lupienkami a raňajky, ktoré som jedávala vždy (cereálie) mi boli odporne. Dieťa, ktoré som ani nepoznala, mi neumožňovalo nájsť si pohodlnú polohu na spanie, a okrem toho, pri každom pohybe a každé tri sekundy som musela utekať na záchod sa vycikať. Keď sme sa nasťahovali s manželom do spoločného bytu, len ťažko som si zvykala na fakt, že sa s ním mám deliť o kúpeľňu. Moje telo, ktoré bolo len a výlučne moje, teraz patrilo niekomu inému. Čo je na tom prirodzené?

Pôrod bol pre mňa ďalším neprirodzeným zážitkom. Sedieť v kresle s nohami prakticky za hlavou, skutočne som mala pocit, že sa nachádzam v bláznivej komédii pre doktorov a sestry. Jediné čo chýbalo, bolo, aby si niekto z nich začal pripravovať pukance. Počas môjho pôrodu som si predstavovala ženy, ktoré si sadnú na toaletu a jednoducho vytlačia dieťa. Bizarné, viem, ale minimálne sú samy v miestnosti, kde sa očakáva, že z nich vychádzajú veci a gravitácia aj v tomto prípade hrá v ich prospech, nie proti nim. Dopekla, ten ich spôsob sa mi zdá oveľa prirodzenejší.

A keď konečne dieťa príde na svet, očakáva sa, že budete presne vedieť, čo je preň najlepšie, keďže materská intuícia prichádza ruka v ruke s materským mliekom. Hádajte čo? Nie je to pravda. Prvá spoločná cesta autom domov bola taká prirodzená, ako keby ste ma požiadali šoférovať raketu priamo na Mars.

Prvé dni a týždne doma s dieťaťom som sa cítila, akoby ma niekto najal na rolu matky a ako matka som sa určite necítila. V hlave som sa neustále pýtala – nemala som sa cez noc zázračne a náhle zmeniť a disponovať všetkými tými odpoveďami? To som aspoň očakávala, ale zostala som presne tou istou osobou ako predtým, až na to, že teraz som bola zodpovedná za ľudskú bytosť inú ako ja. Spomínam si, ako mi priateľka hovorila, že plač je spôsob, akým dieťa komunikuje a budem schopná rozlúštiť ten kód, ak sa budem dostatočne snažiť. Je hladná, je jej teplo, zima, je mokrá/pocikaná? Bolo mi jasné, že nerozprávam detskou rečou, pretože každý jeden plač mi znel úplne rovnako – ako detský plač.

A nebolo to prirodzenejšie ani pri dieťati číslo dva, aj keď som samu seba presviedčala, že už viem čo robím a mám to pod kontrolou. Nemala som. Keď mal Ben niekoľko mesia-

cov, ochorel. Nebol naozaj chorý, mal len jemný kašeľ z mierneho prechladnutia. Niečo podobné som prežila aj predchádzajúcu zimu s Lily, takže som vedela, čo treba robiť. Dopiekla, už som bola odborníčka na tieto veci! Mal upchatý nos, ale usmieval sa, a tak som v hĺbke svojho srdca vedela, že je v poriadku. Nemala som ten nepríjemný pocit v žalúdku a ak by to bolo niečo vážne, určite by som to cítila. O týždeň alebo dva som bola s malým u doktora na bežnej prehliadke. Doktor vedel takmer okamžite, že niečo nie je v poriadku a že to drobné prechladnutie je teraz priamo na pľúcach. A pokým som ja plakala, oni ho napojili na kyslík a jedine ja som stále nepočula ten sípavý zvuk, ktorý všetci ostatní postrehli na prvý pohľad.

Potom si spomínam, ako Lily padla z poschodovej postele a ja som si bola na 100 percent istá, že jej náreky nie sú nič iné ako divadlo. Jej rameno vôbec nevyzeralo ako zlomené a ona bola známa tým, že sa vždy snažila upútať našu pozornosť. Matka pozná svoje dieťa najlepšie. Prestaň nariekať! Dala som jej lieky od bolesti a uložila som ju do postele. Keď sa zobudila, jej rameno opuchlo na dvojnásobok normálnej veľkosti a nemohla s ním pohnúť bez toho, aby jej nevystrekli slzy z očí. Som presvedčená o tom, že jediný dôvod prečo začali robiť nechutne fosforeskujúce sadry, je upozorniť matky ako som ja na to, že majú hroznú intuíciu. V mojom prípade to bola osem týždňov dlhá spomienka na to, ako som zlyhala.

Po deviatich rokoch materstva stále nemám ten šiesty zmysel vo vzťahu k mojim deťom. Nechám ich doma zo školy a o hodinu je úplne jasné, že sa im jednoducho nechcelo ísť do školy a pošlem ich do školy, keď majú sopeľ a školská sestra mi za chvíľu zavolá, aby som si ich prišla vy-

zdvihnúť. Stále mi nedochádza, že by som im mala dať raňajky, a to až do doby, pokiaľ si ich nevypýtajú a nikdy si nespomeniem na to, že predtým, ako vyrazíme na cestu, by mali ísť na záchod.

Dobrá správa je, že na rozdiel od doby, keď boli bábätkami a ich plač bol na nerozoznanie, dnes mi moje deti povedia presne, čo potrebujú a kedy to potrebujú. Boh vie, že potrebujem všetku pomoc, ktorú mi môže dať. Zlá správa? Teraz nikdy nie sú ticho.

★ Mamfinícia ★

ZÁKON MATERSTVA: neodškriepiteľnou pravdou je, že len mokré posteľné obliečky sú čisté; že deti, ktoré sú oblečené v lyžiarskych overaloch potrebujú ísť na záchod a v momente, keď si sadnete k šálke kávy, vypukne peklo na zemi.

MAMILÚZIA: presvedčiť samu seba, že existuje možnosť neprerušovaného spánku.

MSP (MATERSKÝ SENZOR PREDVÍDAŤ): vedieť od prvého zazvonenia telefónu, že vám volajú zo školy, aby vám oznámili, že vaše dieťa je choré.

MAMFLEX: prípad, kedy inštinktívne pritlačíte k sebe nohy v prípade, keď si chcete kýchnuť/zakašať/zasmiať sa, aby ste predišli prípadnému nepríjemnému úniku z močového mechúra.

MAMINE RUKÁVY: rukávy, ktoré ste vyhnuli k laktom len preto, že predtým poslúžili ako vreckovka pre vaše usoplené deti.

MAMULTRAZVUKOVÝ SLUCH: viete presne, ktoré dieťa prichádza dole schodmi, a to len na základe ich chôdze a buchotu.

MAMCHÁPANIE: schopnosť perfektne pochopiť viaceré hlasné protivné detská, ktoré súťažia v rozprávání naraz.

MAMVÝKONNOSŤ: schopnosť urobiť stokrát viac ako „nematka“.

MAMNÉZIA: schopnosť zabudnúť, kam ste dali kľúče od auta, slnečné okuliare, peňaženku, topánky, ale súčasne si dokážete zapamätať detail denného programu všetkých vašich detí, a to na minútu presne.

MAMDEZORIENTÁCIA: keď si kedykoľvek uvedomíte, že nemáte ani poňatie, čo vlastne robíte.

Klamstvo # 2

K PÔVODNEJ POSTAVE SA VRÁTITE ŠMAHOM RUKY

Keby som vedela, čo urobí materstvo s mojím telom, strávila by som na strednej viac času nahá. A dala by som si urobiť fotky.

Spoveď šialenej matky # 192319

Ak by odpoveď v hre Milionár znela „navrátenie pred-tehotenských kriviek“ nemám ani najmenšiu pochybnosť o tom, že otázka na túto odpoveď by znela: „Čo je nedosiahnuteľný mýtus, ktorý sa už generácie žien snažia dosiahnuť?“

Dámy, je mi to ľúto, ale táto téma sa nedá obísť a ja vám musím s poľutovaním oznámiť, že: „Nikdy nebudete mať svoje pred-bábätkovské postavy späť. Nikdy.“

Teraz prosím nevrazte so svojím autom do semaforu a neutopte sa v siedmich pollitrových baleniach zmrzliny Ben & Jerrys. Je tu možnosť, že s veľkou dávkou úsilia a vďaka génom, ktoré sú schopné vyskočiť aj z pekla, tu je možnosť, že budete vyzeráť obstojne aj po tom, ako ste mali dieťa. Ale aj tie zázraky prírody, ktoré dokážu vyzeráť lepšie po pôrode ako pred ním,